

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **april 2024**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

KON. MIJ WERK DER VOLKSTUINEN vzw Tuinhier GERAARDSBERGEN

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen

Tel.: 054411906

Rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550**

KBO: 0411.014.239

RPR: afdeling Oudenaarde

volkstuintuinen.gbergen@gmail.com

www.volkstuinengeraardsbergen.be

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Volgende activiteiten

- **Vrijdag 19 april 2024 om 19.30 uur** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen: voordracht over ' **De juiste teeltafwisseling om aaltjes te voorkomen** ' door **Johan Moens**.

Aaltjes zijn microscopisch kleine organismen, die in een grote verscheidenheid voorkomen in zowel bodem- als watermilieus. Een groot deel van deze aaltjes leeft op de wortels van planten en ze kunnen zodoende flinke schade teweegbrengen binnen de land- en tuinbouw. In deze voordracht legt Johan Moens uit hoe teelt- of vruchtafwisseling kan bijdragen om aaltjes te voorkomen of alleszins om het vermeerderen ervan te beletten. Dit mag u verwachten:

Hoe ziet een correct teeltwisselingsplan eruit, rekening houdend met aaltjes?

- Wat zijn de voordelen van een teeltwisselingsplan?
- Wanneer ik er geen rekening mee hou, wat zijn de nadelen?
- Een goed teeltwisselingsplan werkt ziektepreventief, hoe?
- Teeltwisseling rekening houdend met aaltjes, hoe gaat dat?
- Tot slot maakt iedere aanwezige (geleid) zijn eigen teeltwisselingsplan.
- Iedere deelnemer gaat met een passend en correct teeltplan huiswaarts, zorg dus u een balpen mee heeft voor de voordracht

Iedereen welkom, ingang gratis.

- Op **ZATERDAG 18 mei 2024 vanaf 13 uur** is iedereen van harte welkom op onze **plantenruildag** op het **volkstuinpark Sportkring**, gelegen in de Zonnebloemstraat (rechtover de parking van Denderland Shopping Center).
  - Er zal opnieuw een mooi aanbod zijn van met 'zorg en liefde' door Marc gekweekte plantjes: bloemen, kruiden en heel wat plantklare groenten. Wij appreciëren ten zeerste dat onze leden ook hun overschot van zelf gekweekte plantjes meebrengen, zo wordt het pas echt een geslaagde plantenruildag. Hiervoor nu al onze beste dank!
  - pH-meting op de meegebrachte grondstalen. Neem voldoende boorstalen in uw tuin, gazon, serre, ... een 15-tal cm diep. Doe deze hoeveelheid grond in een emmer en meng goed dooreen. Breng hiervan ongeveer een 0,5 kg mee.

Laatste info i.v.m. de DAGUITSTAP naar MEISE op zaterdag 25 mei 2024

Op het moment van schrijven zijn er nog 3 PLAATSEN beschikbaar. Dus wie zich graag nog inschrijft voor deze interessante én gezellige daguitstap, neemt best zo snel mogelijk contact op met de inrichters Yolande en André via telefoon (054/422088) of via e-mail: yolandegodyns@hotmail.com.

Ter info: het programma van deze daguitstap werd toegevoegd aan het clubblad van maart 2024.

In memoriam

- Op 29 maart 2024 overleed mevrouw Nelly Van Laer, zuster van Ronny Van Laer, lid van onze vereniging.
In naam van alle leden biedt het bestuur aan de familie zijn innige deelneming aan.

Noteer alvast nu al **zondag 2 juni 2024** in uw agenda, want dan gaat onze jaarlijkse **wandeldag** en aansluitende **barbecue** door. Dit jaar neemt gids Willem Boonen van Natuurpunt ons mee naar **De Rietbeemd (Prés Rosière)**.

Zoals de naam laat vermoeden is dit natuurreservaat en uiterst waardevolle landschap taalgrensoverschrijdend, dat zich situeert tussen de Dender en de Mark. Rietvelden, knotbomenrijen, poelen, natte hooilanden, loofbos, het is er allemaal. Het rechte trekken van de Mark in de jaren '70 om zo snel mogelijk water af te voeren was een miskleun maar ondertussen heeft men herstelwerken uitgevoerd en de Mark zijn natuurlijke loop terug gegeven. Dit alles resulteert in een stil paradijs dat door de oplettende natuurliefhebber zeer gewaardeerd wordt. Wens je hierover nog veel meer te weten en wil je mee genieten van dit juweel van onze streek, wees dan welkom op de wandeling van 2 juni 2024.

PRAKTISCHE INFO

- Praktische gegevens i.v.m. de wandeling zelf (afstand, startpunt, aanvangsuur, ...) zijn op dit moment nog niet bekend. We berichten jullie hierover zeker in ons maandblad van mei. Wie niet wenst mee te wandelen komt rechtstreeks naar de zaal voor de barbecue.
- **Vanaf 17 uur: APERITIEF in zaal Sint Bavo, Hoge Buizemont 165 te 9500 Geraardsbergen** en aansluitend aanvang BARBECUE met aan het vuur Guy Dauwe en Eric David.
- **Inschrijven vóór 25 mei 2024 is verplicht en pas definitief na overschrijving van 20 euro per persoon (<12j = 12 euro) op rekeningnummer BE86 9733 7216 1550** van Volkstuinen Geraardsbergen met vermelding: **BBQ + aantal personen** (vermelden wanneer u kiest voor veggie). Inbegrepen in de prijs: aperitief, koud schoteltje, 3 stukken vlees (gemarineerde kippefilet – spek – worst) met bijhorende saus. Er is mogelijkheid om voor een veggievariant te kiezen.

Goed om weten

Tuinliefhebbers sluiten best aan bij Tuinhier om kennis op te doen m.b.t. hun hobby. Maar met grote en kleine vragen over bv. bestrijdingsmiddelen, kan je ook terecht op de website "Handig in de Tuin". Je vindt er tips, info en educatieve video's. De tuinier/consument kan ook beroep doen op het callcenter 0800/62604 van 8-20 uur en dit van ma tot za. Dit callcenter werd opgericht door Belplant, Comeos en BTV. Bel of ga naar <https://www.handigindetuin.be/>

Mededelingen door andere verenigingen

- Op donderdag 16 mei 2024 om 20 uur nodigt de Landelijke Gilde Ophasselt ons uit in de Kapel van de Oudenberg voor de Meibedevaart. Nadien is er een gezellig samenzijn in zaal Trefpunt in het Groen Kruiske, Denderstraat 13, Geraardsbergen.
- Op zaterdag 18 mei gaat het 3de 'Feest van de Korte Keten' door verspreid over de Stadsboerderij Hunnegem. We nodigen je graag uit om deel te nemen en met jouw producten de Korte Keten rond Geraardsbergen in het licht te zetten.

Andere nuttige uitstapjes

- Tuinhier Ronse organiseert op 1 mei vanaf 09 uur een plantenbeurs, die doorgaat in C.O.C. Nieuwe Brugstraat 11, te 9600 Ronse. Voor meer info kan u terecht bij de voorzitter Patrick Ryckbosch (Patrick.Ryckbosch@pandora.be – 055/218507).
- **Tuindagen Beervelde**: op **10, 11, en 12 mei** gaan opnieuw de 'Tuindagen van Beervelde' door met 240 participanten, circa 20.000 bezoekers, en dit onder het thema "Het groene paradijs". Tuinhier is er met een stand aanwezig, bemand door vrijwilligers van afdelingen uit O.- VL. en bestuursleden van het Provinciaal Verbond. Leden van Tuinhier worden opgeroepen om bij bezoek aan het Park van Beervelde zich ook even te melden op de Tuinhierstand. Ze krijgen dan vast een goede babbel alsook een kleine attentie als dank voor het lidmaatschap. Weet ook dat heel wat exposanten korting geven aan Tuinhierleden bij sommige aankopen. Dus maak er gerust een groene paradijselijke uitstap van!
- Plantentuin Universiteit Gent: de tuin en de publiekscassen zijn dagelijks toegankelijk na reservatie vooraf via een tijdslot (www.ugent.be/we/nl/diensten/plantentuin)
- Arboretum Kalmthout: elke dag open, bloei kerselaars in april, plantendag 21/4, zie www.arboretumkalmthout.be
- Bokrijk Botaniek, Genk: op 1 mei van 10-17 uur in het Openluchtmuseum. Tickets en info via www.bokrijk.be
- La Feuillerie, Celles, Plantendagen op 20 en 21 april van 10-18 uur. Thema: bomen vd toekomst, zie www.lafeuillerie.be
- Tuinkriebels Vrieselhof: plantenmarkt en tuinbeurs op 4 en 5 mei van 10 tot 18 uur. www.provincieantwerpen.be/aanbod/dvt/vrieselhof/cultuur.html.
- Kasteel van Hex, Tui- en plantendagen op 31/5 en 1-2/6, info www.hex.be

Weet dat u op sommige van bovenstaande evenementen korting op de ingangsprijs kunt krijgen met uw lidkaart van Tuinhier! En heel wat kwekers staan zelfs een korting toe bij aankoop van producten! Dus maak u kenbaar.

Met dank aan Jules voor het doorsturen van dit lijstje

Hedendaagse natuurlijke tuinen

- NIEUW -
TUIN HET ZELF
MEER INFO: ZIE WEBSITE

hedendaagse
natuurlijke
tuinen

Ann
Muyldermans

www.ann-muyldermans.be

Restje van aardbeiplanten

Er zijn nog 15 aardbeiplanten, variëteit KORONA, beschikbaar. Deze restant van aangekochte frigoplanten is bij aankomst opgepot en is nu plantklaar. Wie interesse heeft kan een mailtje sturen naar volkstuinten.gbergen@gmail.com. Voor 10 euro zijn ze van u!.

Tuinsprokkels

Een tientje van een paternoster

Ter inleiding: laat in het vorig najaar, in niet al te beste omstandigheden, heb ik een paar rijen ui en ook een rijtje sjalot, beide uit eigen gewonnen zaad, uitgeplant. Ik was al tevreden dat (bijna) iedereen de winterprik overleefd had en zag dat ze zich goed herpakten na de eerste (schaarse) lentedagen in maart. Tot de groei plots stakte. Na inspectie was het duidelijk waarom: 'Madame mineervlieg' was op bezoek geweest!

Als je op de pijpjes een rij van witte vlekken (zie foto hiernaast) aantreft, moet je niet meer twifelen. Ik ben mij wel degelijk bewust van het probleem, maar zo vroeg in het voorjaar had ik dit niet verwacht en was er dus ook nog geen bescherming (insectengaas) aangebracht. Zo zie je maar ...

Naar aanleiding van deze recente vaststelling in mijn tuin breng ik dan ook even een artikel van ruime tijd geleden, gewijd aan de **preimineervlieg** (*Napomyza gymnostoma*), in herinnering. Als jouw uien, sjalotten of prei snel achteruitgaan, dan ligt dat bijna zeker aan de preimineervlieg. Het onding kwam begin deze eeuw aan uit Oost-Europa en heeft, voor zover mij bekend, nog geen natuurlijke vijanden.

Herkenning

Observeer regelmatig je ui, prei en sjalot, meer bepaald de bladtoppen. Een rij lichtgroene stipjes verraadt dat de preimineervlieg op bezoek is geweest. Deze vlekjes op de bladeren worden veroorzaakt door de wijfjes die in de bladeren prikken en eieren leggen in het bladweefsel. De vliegen zijn slechts 2 mm lang en donker gekleurd. De eitjes zijn wit, de maden zijn ongeveer 4 mm lang en vuilgrijs van kleur. De larven zijn actief het hele groeiseizoen door. Eens volgroeid verpoppen ze, onderaan de beschadigde plantendelen vind je de bruine cocons terug.

De schade blijft dus niet beperkt tot het blad maar ook de hals van de ui en de bol zelf kunnen worden aangetast. Een typisch beeld bij ui en sjalot zijn dan de krullende vergroeiingen, bij prei vallen de langgerekte bruine gangen in de schacht op. Door de vrachtschade tasten bacteriën en schimmels de planten aan waardoor uien en prei vaak onbruikbaar worden.

Hoe uw groenten hiertegen beschermen?

- Zorg dat de mineervlieg haar eitjes niet kan leggen. Insectengaas met een **maaswijdte kleiner dan 0,8 mm** biedt hiervoor de oplossing. Het vrouwtje legt al in het voorjaar eitjes, dus gaas leg je best al van bij het begin van de teelt. Laat dat insectengaas liggen tot aan de oogst, of tot de eerste nachtvorst in november.
- Mulch met boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*): dit had ik eerder nog niet gelezen. Ik heb er dus geen ervaring mee en het was ook geen oplossing voor mijn geval (er is momenteel nog geen boerenwormkruid te vinden). Ik geef het dus mee voor wat het waard is. Snijd deze wilde, geurige plant in stukjes, en leg een mulchlaag van 5 cm tussen de planten en tussen de rijen. De preventieve werking komt enerzijds door de geur, maar vooral door de thujonen in het boerenwormkruid. Thujon komt voor in tal van plantensoorten, waaronder soorten uit het geslacht Thuja en een aantal soorten uit het geslacht Juniperus, bijvoet (*Artemisia vulgaris*), wilde marjolein (*Origanum vulgare*), echte salie (*Salvia officinalis*), boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) en alssem (*Artemisia*).
- Ruim gewasresten en aangetaste planten op. Verwerk ze in een goed broeiende composthoop of gooi ze bij de kippen.
- Veel verwante/wilde/doorlevende ui-achtigen (*Alliums*), zoals bieslook en knoflook bv., hebben nauwelijks of geen last van de preimineervlieg.

Wat doen als de mineervlieg je te vlug af is?

Sinds 2008 is voor particulieren het product **Conserve®** in de handel beschikbaar (staat ook ieder jaar op onze bestelbon voor de groepsaankoop). Conserve ® heeft als **actieve stof Spinosad**, een mengsel van twee toxines die geproduceerd worden door een natuurlijke bodemschimmel. Het bestrijdt doeltreffend rupsen, vliegen, trips en kevers in diverse teelten door contact- en maagwerking. Spinosad is **toegelaten in de biologische landbouw** sinds mei 2008. Het is **veel veiliger** dan vrijwel alle chemische middelen. Het is weinig toxisch voor de mens, voor zoogdieren en voor vogels. Bovendien **spaart het ook nuttige insecten als lieveheersbeestjes, roofwantsen, gaasvliegen en roofmijten**. Daarom is Spinosad in een ecologische tuin ook te verkiezen boven het bekende Pyrethrum. Wel is Spinosad zeer **giftig voor in water levende organismen én voor bijen en sluipwespen**. Deze giftigheid geldt vooral bij directe contactwerking, kort na spuiten (spuit daarom best 's avonds, ook al omdat bij felle UV-straling het product sneller afgebroken wordt). Eens opgenomen door het blad is er geen gevaar meer. Het product gaat de plant rond en het blijft ongeveer een tiental dagen actief.

In de siertuin

- Zomerheesters zoals Hibiscus, Cornus Alba 'Sibirica' (witte kornoelje), Cotinus (pruikenboom), Callicarpa, ... kan je, indien nog niet gedaan, stevig terugsnijden. Zo is de grootste sierwaarde van de pruikenboom zijn kleurrijk blad en dat is vooral het mooist aan de nieuwe scheuten. Zo ook zijn bij de kornoelje de rode kale takken in de herfst en winter het meest decoratieve aan de plant. Als de struik verouderd, worden de takken groener. Daarom is het aangeraden om regelmatig kort te snoeien omdat net de jonge takken mooi rood verkleuren. Zomerbloeiende vaste planten kunnen best zo snel mogelijk gedeeld worden als je deze zomer en herfst nog mooie bloemen wilt hebben.
- Indien je lavendelstruiken en/of rozen nog niet definitief gesnoeid hebt dan kan dat nog steeds. Langer uitstellen is verdere verspilling van sapstroom, maar niets doen is nog veel slechter. Lavendel riskeert droog en kaal te worden onderaan en rozen zullen te veel stengels en blad krijgen met minderwaardige bloemen en meer kans op infecties.
- Voorjaarsbloeiers zijn nu uitgebloeid en kunnen ook bijgeknipt of uitgedund worden. Dit geldt ook voor heide (Erica). Indien u dit jaarlijks doet dan zullen uw heidestruiken de kans niet krijgen om erg groot en van onderen kaal te worden. Knip de uitgebloeide bloemen weg, maar snoei niet terug tot op het oude hout. Leg een laagje turf tussen de Erica's en andere zuurminnende planten, zoals azalea's en rhododendrons. Je kunt het een beetje vergelijken met kalkminnende planten die zeer goed gedijen als ze hun jaarlijkse kalkbeurt krijgen.

In de serre (en buiten)

- Wie over een serre of koude kas beschikt kan al vroeg spinazie oogsten. Wij hebben er ondertussen al een aantal porties van geconsumeerd. Dat geldt ook voor de eerste pluksla, rucola en de radijsjes. Kies voor de serre een variëteit die weinig blad vormt (bv. Saxa). Nu de grootste spinaziebladeren geoogst zijn krijgen ze net op tijd wat meer licht. Uitdunnen doe je door de dikste er tussen uit te nemen. Na deze voortelten komt er plaats vrij voor de zonneminnde planten.
- Verder in de serre heel wat plantmateriaal op de zaaitafel, zoals tomatenplanten, paprika, knolvenkel, koolplanten, ... De voorgekweekte rode biet (Cylindra, halflange hoogopgroeende biet) heb ik deze week in volle grond gezet, onder beschutting van vliesdoek.
- De in isomobak voorgezaaide ui en sjalot is ook uitgeplant en nu heb ik ze wel onmiddellijk afgedekt met een geschikt insectengaas. Wie plantgoed van ui en sjalot verkiest, zal die wellicht al eerder in de grond gestopt hebben. Voor de prei is het nog even wachten.
- Houden we de zonneklappers nog in de serre, dan kan je buiten ook al heel wat zaaien (wortelen, prei, ...) en planten (suikermaïs, diverse kool- en slasoorten). De vroegste aardappelen en erwten zullen bij de meeste tuinders wellicht al eerder geplant zijn.
- Begin april heb ik de laatste pastinaak en prei geoogst. En, wat veel lekkerder is, de eerste winterbloemkolen. Om de oogst toch wat te spreiden (tot eind april) plant ik 2 of 3 verschillende variëteiten. Dan wordt het wachten op de eerste broccoli en spitskool, maar dat zal nog wel even duren want ze zijn pas uitgeplant. En echt treffen doen ze het niet met het huidige aprilweer.

